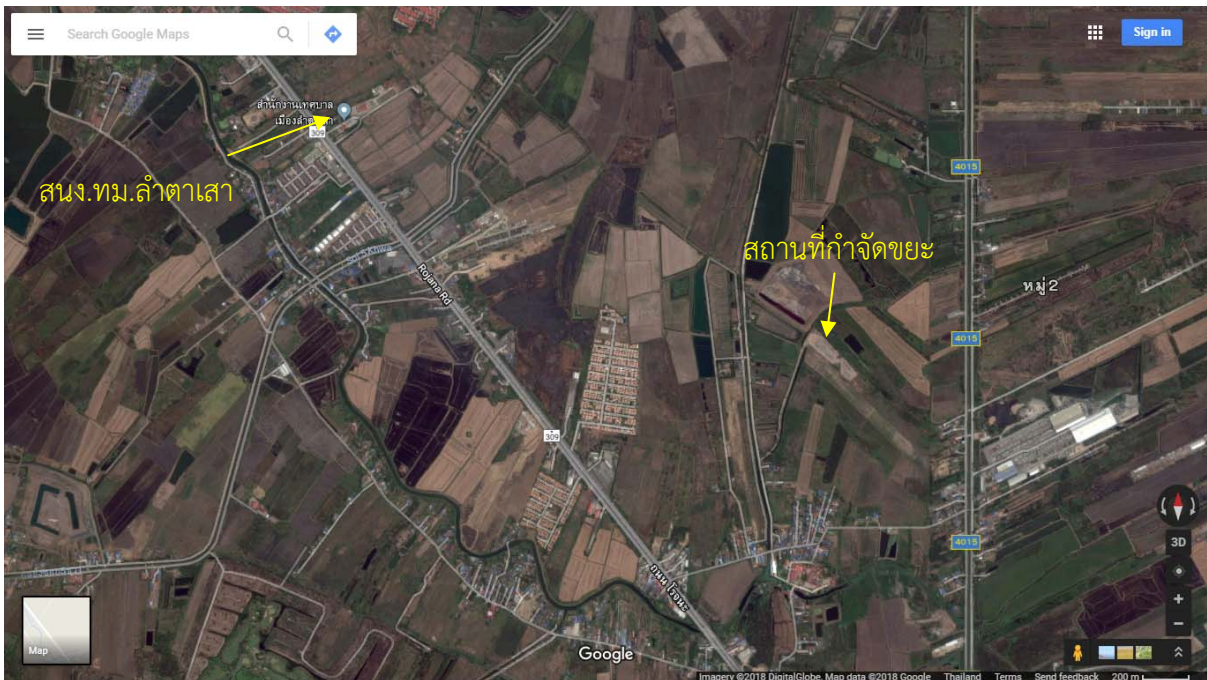

ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองลำตาเสา

ข้อมูลทั่วไป

เทศบาลเมืองลำตาเสา อยู่ในเขตอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่รับผิดชอบประมาณ ๓๖ ตารางกิโลเมตร มีประชากรตามทะเบียนราษฎรปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๒๐,๖๔๔ คน และมีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นวันละประมาณ ๓๕ ตัน กำจัดขยะโดยการเทกองบริเวณที่ดินของเทศบาลขนาดพื้นที่ ๑๐ ไร่ ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ ๕ ตำบลลำตาเสา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ห่างจากสำนักงานเทศบาลเมืองลำตาเสา ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร เริ่มใช้งานมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๑ ปัจจุบัน เทศบาลเมืองลำตาเสาขนส่งขยะมูลฝอยไปกำจัด ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเอกชน ณ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และหยุดการใช้งานสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลฯ ตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

รูปที่ ๑ ที่ตั้งของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองลำตาเสา

สภาพสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในปัจจุบัน

ในวันที่สำรวจสถานที่ (๑๑ มกราคม ๒๕๖๑) พบว่า สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองลำตาเสาดังอยู่ที่พิกัดภูมิศาสตร์ 47P X684721 Y1576509 เป็นบ่อเทกองขนาดใหญ่ (รูปที่ ๒ ถึงรูปที่ ๗) โดยได้ปิดรับขยะมูลฝอยและปิดประตูสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเพื่อป้องกันขยะมูลฝอยเข้าไปกำจัดในพื้นที่แล้ว ตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ (รูปที่ ๘) อย่างไรก็ตาม ยังคงพบว่ามีขยะตกค้างในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอยู่อีกประมาณ ๓๐,๐๐๐ ตัน ซึ่งรอการจัดการ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยมีลักษณะเป็นแนวยาวโดยมีสายไฟฟ้าแรงสูงพาดผ่านกลางสถานที่กำจัด ขยะมูลฝอยมีความสูงประมาณ ๑๕ เมตร ลึกประมาณ ๔-๘ เมตร และสภาพโดยรอบพื้นที่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม และเทศบาลฯ ซึ่งแผ่นตาข่าย (ตาข่ายสแลนท์) สูง ๒ เมตร

เพื่อป้องกันมิให้ขยะปลิวออกไปยังบริเวณนอกพื้นที่ อย่างไรก็ตาม พื้นที่โดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยดังกล่าว มีแนวโน้มที่จะได้รับผลกระทบ หากมีน้ำชะขยะมูลฝอยไหลลงสู่พื้นที่เกษตรกรรมโดยรอบ ทั้งนี้รับทราบจากเทศบาลฯ ว่ากรมทรัพยากรน้ำบาดาล ได้มีการก่อสร้างบ่อดูดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดินในบริเวณสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยร่วมด้วย (รูปที่ ๙) โดยพบว่า บ่อดังกล่าว ไม่มีฝาปิด และอยู่ในสภาพที่ชำรุด

รูปที่ ๒ กองขยะภายในสถานที่กำจัด

รูปที่ ๓ กองขยะภายในสถานที่กำจัดเมื่อมองจากภายนอกพื้นที่

รูปที่ ๔ กองขยะภายในสถานที่กำจัด

รูปที่ ๕ กองขยะภายในสถานที่กำจัด

รูปที่ ๖ กองขยะภายในสถานที่กำจัด

รูปที่ ๗ กองขยะภายในสถานที่กำจัด

รูปที่ ๘ ประตูทางเข้าสถานที่ซึ่งได้ทำการลื้อคอกมูลแฉะ

รูปที่ ๙ บ่อตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน ซึ่งยังไม่ถูกต้องตามรูปแบบบ่อตรวจสอบคุณภาพ

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากภาพถ่ายทางอากาศบริเวณโดยรอบพื้นที่ (รูปที่ ๑๐) พบว่ามีชุมชนและบ้านเรือนตั้งอยู่ในบริเวณทิศตะวันตกเฉียงใต้ของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเรื่องกลิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูหนาว หรือในช่วงที่มีการไถดินหรือไถตักกองขยะมูลฝอยในพื้นที่

รูปที่ ๑๐ บริเวณโดยรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองลำตาเสา

ปัญหาที่เกิดขึ้น

เนื่องจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยฯ มีกองขยะมูลฝอยที่ตกค้างสะสม ซึ่งคาดประมาณว่ามีจำนวน ๓๐,๐๐๐ ตัน ความสูงของกองประมาณ ๑๐ - ๑๕ เมตร โดยพื้นที่ดังกล่าวตั้งอยู่ในบริเวณเสาไฟฟ้าแรงสูง พื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรม และสามารถสรุปปัญหาเบื้องต้นของกองขยะที่ตกค้างสะสม ได้ดังต่อไปนี้

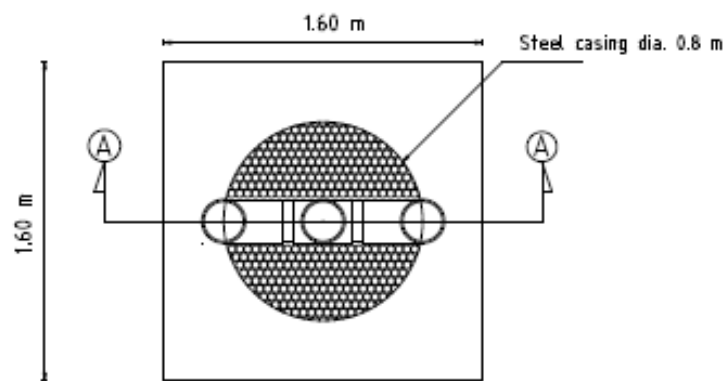
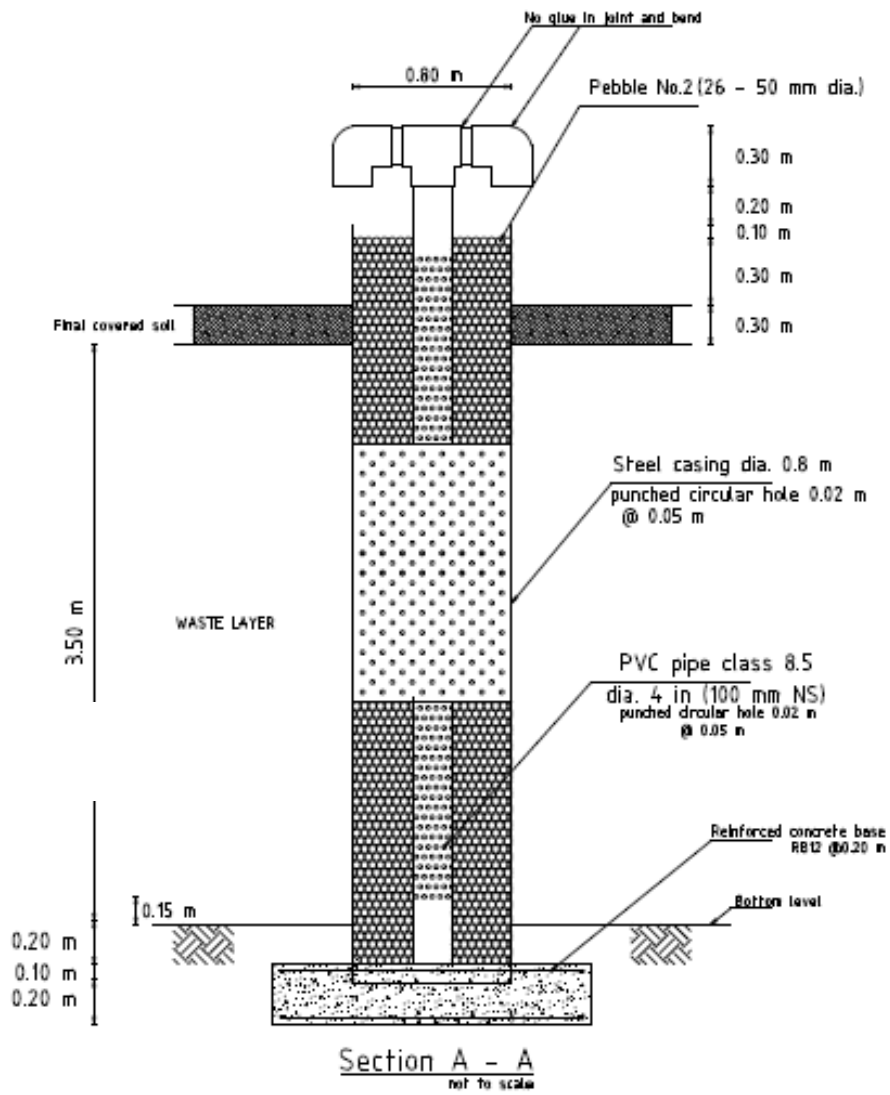
- ๑) ความเสี่ยงต่อเหตุเพลิงไหม้ ทั้งในส่วนของการลัดไฟเอง จากการสะสมของก๊าซมีเทนและความร้อนหรือประกายไฟในช่วงฤดูร้อน อย่างไรก็ตามสถานที่กำจัดขยะฯ นี้มีโอกาสน้อยที่จะเกิดการลัดไฟได้เอง อย่างไรก็ตาม เทศบาลฯ พึงควรเพิ่มความระมัดระวังโดยการหมั่นสังเกตไอความร้อนที่อาจเกิดขึ้นในบริเวณกองขยะด้วย นอกจากนี้ อาจมีความเสี่ยงที่เกิดจากการที่มีคนคัดแยกถังขยะในพื้นที่เพื่อคัดแยกขยะมีค่าบางประเภทออกมา หรือการเผาพื้นที่เกษตรกรรมโดยรอบและลูกหลานมาติดในสถานที่ เนื่องจากขยะมูลฝอยบางประเภท เป็นเชื้อเพลิงอย่างดีที่จะเกิดเพลิงไหม้
- ๒) มลพิษทางน้ำ เมื่อฝนตกและสัมผัสกับกองขยะมูลฝอย อาจทำให้เกิดการไหลนองออกไปยังบริเวณนอกพื้นที่ และไหลลงปนเปื้อนไปยังน้ำใต้ดิน
- ๓) มลพิษทางอากาศ หรือกลิ่น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยในบริเวณท้ายลม
- ๔) สัตว์พาหะและแมลงวัน

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา

เทศบาลเมืองลำตาเสา

- ๑) เทศบาลฯ ควรดำเนินการเร่งปิดสถานที่กำจัดขยะฯ โดยการใช้อุณหภูมิไถดัด หรือรถแบ็คโฮ ปรับพื้นที่ให้มีความลาดชันของกองขยะที่เหมาะสม (กรณี เทศบาลฯ ไม่มีเครื่องจักรกล หรือมีไม่พอ อาจดำเนินการจ้างเหมาเอกชนเพื่อดำเนินการปรับสถานที่ฯ) ถ้ากองขยะมีความสูงมาก จะต้องปรับกองขยะมูลฝอยให้มีลานตะพักหน้ากว้างประมาณ ๑.๕ - ๒.๐ เมตร ทุก ๆ ความสูง ๓ - ๕ เมตร โดยจะต้องมีการคำนวณและหารือในเรื่องของระยะเวลาในการดำเนินงานปรับสถานที่กำจัดขยะฯ ก่อนดำเนินการ
- ๒) ให้ดำเนินการติดตั้งท่อระบายก๊าซ โดยใช้ท่อพีวีซี ขนาดความยาวเท่ากับความสูงของชั้นขยะทั้งหมด เจาะลงไปในชั้นขยะ โดยมีรายละเอียดของท่อระบายก๊าซ ดังรูปที่ ๑๑ และให้มีระยะห่างทุก ๆ ระยะ ๒๐ เมตร
- ๓) กลบทับขยะมูลฝอยด้วยดินให้มีความหนาประมาณ ๖๐ เซนติเมตร ตลอดทั้งพื้นที่
- ๔) ขุดรางระบายน้ำฝนรอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมู โดยความกว้างของกันรางประมาณ ๓๐ เซนติเมตร เพื่อรวบรวมและระบายน้ำฝน ที่ไม่ได้สัมผัสกับน้ำชะขยะมูลฝอยให้ไหลออกไปยังนอกพื้นที่
- ๕) กำชับเจ้าหน้าที่ให้คอยหมั่นตรวจตราไม่ให้มีการนำขยะมากำจัดในสถานที่ดังกล่าว และสังเกตว่ามีไอความร้อนจากบ่อกำจัดขยะมูลฝอยดังกล่าวมากเกินไปหรือไม่

ทั้งนี้ ในส่วนของแผนงานซึ่งหากเทศบาลฯ มีความประสงค์จะขนขยะไปกำจัดร่วมกับเอกชน ซึ่งนำขยะไปแปรรูปหรือใช้ประโยชน์อื่น ให้เทศบาลฯ ดำเนินการตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวดที่ ๓ และหมวดที่ ๔ โดยรายละเอียดในส่วนนี้ เทศบาลฯ สามารถประสานงานไปยังสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพื่อขอรับทราบข้อมูล

รูปที่ ๑๑ รายละเอียดท่อระบายก๊าซ

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑) ติดตามผลการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองลำตาเสาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกลไกของคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสอดส่องหรือกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการสาธารณสุขเพื่อรายงานต่อคณะกรรมการฯ ในส่วนของอนุบัญญัติต่าง ๆ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดไว้

๒) ดำเนินการกำกับ ฝึกระวัง ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล บูรณาการการแก้ไขปัญหา เพื่อรายงานสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยฯ ของเทศบาลเมืองลำตาเสา ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าไม่มีการใช้งานดังกล่าว เนื่องจากยังคงมีความเสี่ยงที่จะต้องฝึกระวังเหตุเพลิงไหม้ หรือมลพิษอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๖

ให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และฝึกระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบพื้นที่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองลำตาเสาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ดังกล่าว เนื่องจากเทศบาลเมืองลำตาเสา ยังมิได้ทำการปิดสถานที่กำจัดขยะฯ โดยปัจจุบันดำเนินการในลักษณะเพียงแค่การหยุดใช้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเท่านั้น